

1. Berber çırağı işe başlayalı iki ay olmuştur. Ustasını hep dikkatle izlemektedir; ancak makası eline almaktan çekinmektedir. Ustası: "Artık makası eline al." demek yerine: "Makası eline almadan bu mesleği öğrenebileceğini mi sanıyorsun?" diyor.

Bu parçada sözü edilen berberin amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çırağı işten soğutmak
- B) Çırağa yapacağı işi doğrudan söylemek yerine onu düşündürmek
- C) Çırağı korkutarak işe başlatmak
- D) Kendine güvenmesinin faydalı olacağını çocuğa anlatmaya çalışmak
- E) Söz tutması gerektiğini anlatmaya çalışmak

2. Roman kahramanları, gerçek insanlar gibidir; hatta onlardan daha fazla düşünen, duyan, hissedilen, didinen varlıklardır. Bir romancı için gerçek dünya, içinde kendi oluşturduğu kahramanların da yaşadığı, geliştiği, öldüğü dünyadır. Bu dünyada romancı ve onun yarattığı insanlar, bir dakika olsun birbirlerini bırakmazlar. Hatta bizim de bir romanı okurken, o romandaki kişilerin bizim gibi yaşadıklarını, düşündüklerini hangimiz düşünmemişizdir?

Bu parçaya göre bir roman yazarı için gerçek dünya nasıl bir dünyadır?

- A) İçinde, romanları için oluşturduğu kahramanların da bulunduğu bir dünyadır.
- B) Sadece kendi çevresinde yaşayanların olduğu bir dünyadır.
- C) İçinde düşünen, konuşan, gelişen, ölen varlıkların yaşadığı bir dünyadır.
- D) Sadece romanlarındaki kahramanların bulunduğu bir dünyadır.
- E) Çalışan, çabalayan, tembellik etmeyen insanların yaşadığı bir dünyadır.

3. "Benim bir karıncaya bile ulu nazarım vardır." diyen Yunus Emre gibi o da önüne çıkan her canlıyı önemser. Herkesi romanlık bir kahraman gibi ele alır, onlara serüvenler yakıştırır. Onları sihirli, masalımsı bir hava içerisine sokar. Araya kattığı şiir ve efsane büyüü ile sıradan insanları başka türlü gösterir. İşte onun, eserlerindeki başarısı bu özelliğinden kaynaklanır.

Bu parçada sözü edilen yazarın üstün tutulan yanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sıradan insanları bir eserin kahramanı olarak başarılı bir biçimde anlatabilmesi
- B) Her seviyedeki okuyucuya seslenebilmesi
- C) Herkesin anlayabileceği bir dil kullanması
- D) Olayları ve kahramanları gerçekçi olarak ifade edebilmesi
- E) Gerçek dışı konuları gerçekçi bir tarzda anlatabilmesi

4. Edebiyat ürünlerinin etkisi, derinliğine bir nitelik taşıdığı gibi, dolaylı bir özellik de taşır. Biz okuduğumuz romanlardan, öykülerden, şiirlerden ve oyunlardan çeşitli bilgiler öğreniriz. Salt bilgisel değildir bu öğrendiklerimiz, duygularımızı da kuşatır. Biz farkına varmasak da bizde birtakım özellikler, düşler, tutkular uyandırır. Aslında edebî eserlerin asıl faydası da bunlardır.

Bu parçada anlatılanlara göre edebiyat ürünlerinin asıl yararı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanın yaşamında derin izler bırakmaları
- B) Sadece bilgisel nitelikli olmaları
- C) Doğrudan değil, dolaylı bir birikim yapmaları
- D) Bilgisellikten uzak, duygusal bir eğiticilik yapmaları
- E) Bilgiselliğin yanında duygusal yönümüzü dolaylı olarak geliştirmeleri

5. İnsan, işini ne kadar genişletirse o kadar zorlukla karşılaşır. Bir iş yeri olan bir esnafı, birkaç iş yeri olan bir esnafın yoğunluğu ve karşılaştığı zorluklar elbette ki aynı olamaz. Bir masa memurunun yüklendiği sorumlulukla, bir genel müdürün ya da başbakanın sorumluluğu arasında büyük fark vardır. Büyük işler yapmak, büyük makamlara geçmek isteyenlerin, kendilerini bekleyen güçlüklerin, dertlerin ve sorumlulukların da bilincinde olmaları gerekir. Bu bilinçle yapılacak işi seçmek gerekir.

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi bu parçada anlatılanları özetler?

- A) Büyük lokma ye; ama büyük söz söyleme.
- B) Aynası iştir kişinin, lâfa bakılmaz.
- C) Büyük başın derdi, büyük olur.
- D) Gelen gideni aratır.
- E) Lâfla peynir gemisi yürümez.

6. Elbette katılıyorum. Örneğin bir zamanlar tiyatro dediğinizde filmlerin, slaytların, müziklerin, dansların, operaların kullanılabileceği bir şey akla gelmezdi. Bugün tiyatro sanatına baktığınız zaman, belki de bütün sanatların iç içe girdiğini görürsünüz. Sinema zaten öyle. Hepsi var. Müziğinden bilmem nesine kadar...

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Her sanatın kendine özgü kurallarının olduğu görüşüne katılıyor musunuz?
- B) Günümüzde sanatların iç içe girdiği görüşüne katılıyor musunuz?
- C) Bir sanatçının farklı sanat dallarında yapıt vermesinin yanlış olduğu görüşüne katılıyor musunuz?
- D) Tiyatronun diğer sanat dallarının çoğunu kapsadığı görüşüne katılıyor musunuz?
- E) Tiyatronun diğer sanatlardan üstün olduğu görüşüne katılıyor musunuz?

7. Birçoğumuz iki kelimeyi bir araya getirmekte zorlanırsınız. Düzgün konuşamayız çoğu zaman. Oysa düzgün ve güzel konuşmanın, hayatın birçok alanında bize kazandıracığı çok şey vardır. Niçin elde edeceğimiz bu birçok faydadan kendimizi mahrum bırakalım? Aktif ve enerjik bir tutumla güzel konuşmanın bütün inceliklerini öğrenerek kendimizi geliştirmeliyiz.

Bu parçada neden söz edilmektedir?

- A) Güzel konuşmanın gerekliliğinden
- B) Düzgün konuşamayan insanların başarısız olduğundan
- C) Konuşmanın bir sanat olduğundan
- D) Güzel konuşmanın sanıldığı kadar zor olmadığından
- E) Başarıyı yakalamada düzgün konuşmanın öneminden

8. Ülkemizde bilimsel hayatın gelişmesi için birinci şart, gerçek anlamda bilimsel ve objektif eleştirilerin yapılmasıdır. Bunun için de büyük bilimsel kuruluşlarda bulunan aydınlarımızın objektif değerlendirmeler yapmaları gerekir. Hiçbir ilmi yanı olmayan karşılıklı hırs, kin ve çekişmelere dayanan kişisel tartışmalarla bilim dünyasının gelişmesine hiçbir katkıda bulunulamaz. Çalışmalarımız böyle devam ettiği sürece kendimizi kandırmış oluruz.

Bu parçaya göre bilimsel hayatın gelişmesi neye bağlıdır?

- A) Bilimsel kuruluşlarda çalışanların dürüst ve tarafsız çalışmalarına
- B) Aydınlarımızın bilimsel çalışmalar ve öznel değerlendirmeler yapmasına
- C) Karşılıklı çekişmelerde bile bilimsellikten ayrılmamaya
- D) Bilimsel ve objektif anlayışlara daima saygılı olmaya
- E) Ülkemizin ancak bilimsel çalışmalarla kalkınacağına inanmaya

9. Hakaretler, dinlemeyi önleyen en önemli etmenlerden biri. Çünkü hakkımızda bir hakareti duyduğumuzda artık karşımızdakini dinlemeyi bırakıyor, bir an önce söz sırası bize gelsin istiyoruz. Neler söylersek karşımızdakini sus pus edeceğimizi düşünüyoruz. Bu arada onun söylediklerini duymuyoruz. Bu tür sağırlar diyaloguna şahit olmuşuzdur hepimiz.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Kendini dinletmenin, karşıdakini dinlemekten geçtiğinden
- B) Tartışma kültürümüzün yeterince gelişmemiş olduğundan
- C) Herkesin her konuda tartışmasının yanlışlığından
- D) Hakaret içeren konuşmaların, kişilerin birbirini dinlemesine engel olduğundan
- E) İnsanların eleştiriyeye açık olmamasından

10. Sanatın verileri kişiseldir; biliminki ise bilimsel. Sanat hakkında herkes bir şeyler söyler. Bilime karşı ise mecburen saygılı olunur. Matematiğin, fiziğin, kimyanın bir buluşu karşısında "Bunu herkes bulabilir." diyebilir misiniz? Diğer tarafta sanatçı bir eser ortaya koyuyor. "Aaa! Bu da mı sanat?" diye eleştirilebiliyor. Oysa resimde çizginin anlamına varabilmek için ressam otuz üç yılını vermiş. Ama onun sanat olduğu kanıtlanamıyor ki...

Bu parçada bilim ve sanat hangi yönden karşılaştırılmıştır?

- A) Nesnellik
- B) Yararlılık
- C) Güzellik
- D) Evrensellik
- E) Kalıcılık

11. (I) Fotoğrafta belli oranlarda görüntü sınırlamaları vardır. (II) Gözümüzün tanımlanmış bir sınırı yok. (III) Ayrıca, fotoğrafla sabitlenen bir görüntü bir daha karşımıza çıkmayabilir. (IV) Diğer bir deyişle, o an, o ışık, o kişinin hareketi özeldir ve bunlar bir daha hiç bir araya gelmeyebilir. (V) Bu çerçeveden bakarsak, fotoğrafın ille de gerçeği belgelediği söylenemez.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi parçanın ana düşüncesi olmaya en uygundur?

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV.
- E) V.

12. Elbette her sanatkâr, duygularını istediği tekniği kullanarak dile getirmekte serbesttir. Ancak ebru, teknik olarak resim yapmaya uygun değildir. Bir ebru ustasının üç dört dakikada yapıverdiği bir ebruyu, bir ressamın tuvalinde resmetmesi nasıl imkansız ya da çok zaman alıcı ise, yağlıboya, suluboya gibi resim teknikleri dururken ebru tekniği ile resim yapmak da aynı derecede anlamsızdır. Ebru tekniği ile resim yapma çabaları sonucu ortaya çıkan kağıtların da Türk ebrusu ile hiçbir akrabalığı yoktur.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin üzerinde durulmaktadır?

- A) Resmin gerektirdiği malzemelerin ebru için gerekmediği
- B) Her sanatın kendine özgü malzemesinin olduğu
- C) Ebru tekniğinin resim yapmak için uygun olmadığı
- D) Ebru tekniğiyle yapılmış resimlerin çok beğenilmediği
- E) Ebrunun resimden daha kısa sürede yapılabildiği

13. Meslek ile sanat arasında bir fark görmek ya da görmemek bir tercihtir. Ortaya konan yapının sanatsal değerine bakarak, meslek kavramı sanattan ayrı tutulabilir. Hayatını sadece heykel yaparak kazanan biri için, yaptığı, bir meslek midir, yoksa bir sanat mıdır ya da her ikisi birden midir? Burada bizi ilgilendirenin sadece ortaya konan sanat yapıtı olduğunu düşünürsek soruyu doğru cevaplamış oluruz.

Bu parçaya göre yapılan işin sanat sayılması aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) Kişinin o işi geçim kaynağı olarak görmemesine
- B) Sanatın bir meslek olarak düşünülmemesine
- C) Ortaya konan ürünün sanat değeri taşımasına
- D) Kişinin sanattan başka bir işle ilgilenmemesine
- E) Kişinin sanat yapıtı ortaya koymak için çalışmasına